

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnemu prejemjan:
celo leto naprej	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

celo leto naprej	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5—
na mesec	1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vojna na Balkanu.

BOJI OB TARI.

Dunaj, 3. januarja. (Kor. urad.) Uradno se razglaša:

Jugovzhodno bojišče.

Pri Mojkovcu smo pognali neki črnogorski oddelek, ki je bil prišel na severni breg Tare, v beg. Položaj je neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega stava pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POREČILO.

Berlin, 3. januarja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, dne 3. januarja:

Balkansko bojišče.

Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspeh nemškega letalskega napada na Solun.

Iz Sofije poročajo: Napad nemških letalcev na Solun je Francozi in Angleži popolnoma presenetil. Bombe so eksplodirale v neposredni bližini mesta in grških črt ter so napolile v francoskem taborišču mnogo škode. Mesto je sedaj vsak večer v temo zavito. Francozi spravljajo svoje čete v neposredno bližino grških črt, da bi pri eventualnem novem napadu padle nemške bombe tudi med Grke in povzročile diferenčne med Grško in centralnimi državami.

Število ubitih vojakov je zelo veliko. Mejd ubitimi se nahaja tudi neki grški civilist.

Pri Doiranu so nemški aeroplani zibili na tla neko francosko letalo, ki je priplulo nad nemške pozicije.

Francosko poročilo o letalskem napadu na Solun.

Francoski generalni štab je izdal naslednje poročilo: Dne 30. decembra so metali sovražni letalci bombe na Solun. Ena teh bomb, ki je bila vržena na neko grško eskadro, vežbajočo se pod nadzorstvom princa Andreja, je ubila pa-

stirja, ki se je nahajal kakih 50 metrov od grške čete. Škoda na materialu je neznačilna.

Novi napadi.

»Secolo« javlja iz Soluna: Dne 31. decembra sta priplula zopet dva nemška aeroplana nad Solun. Obrambni topovi so ju prepodili in dva francoska letalca sta ju zasedovala. »Corriere« javlja: Šest sovražnih letal je bombardiralo francosko-angleško fronto. Ubit ni bil nihče.

Srbijani v Albaniji.

»Gazzetta di Venezia« javlja iz Drača: Med srbskimi vojaki je disciplina zrahljana, zapovedništva še niso urejena. Srbi prodajajo za vsako ceno konje, orože, opremo, ne da bi častniki proti temu nastopili. Zdi se, da bo težavo vrniti Srbom samozavest in vojaško zadržanje. Dnevnove izkrane množine živil ne zadostujejo. Srbi prihajajo na italijanski konzulat, ter zahtevajo, da se jih prepele v Italijo, ker ne verujejo v obnovitev Srbije. Na tisoče jih je že odšlo v Italijo. Zdravstvene razmere so težavne. Navzlic vsem je upati, da bodo italijanske čete svojo naloge v Albaniji ugodno rešile.

Esad paša nam je napovedal vojno.

Z Dunaja poročajo: Zunanje ministrstvo je dobito obvestilo, da je proklamiral Esad paša v imenu Albanije vojno proti Avstriji.

Izjava ministrskega predsednika Radoslavova v sobranju.

Iz Sofije poročajo 2. t. m.: V debati o proračunskev provizoriju je izjavil ministrski predsednik Radoslavov: Vlada prevzema popolno odgovornost za izvoz bolgarskega žita v zaveznike in prijateljske države. Ker so Francozi in Angleži zasedli progo Solun - Okčilav, nismo mogli eksportirati na Grško več kar kar 60 vagonov žita, akoravno bi jih ga bili radi dali 1000 vagonov. Radoslavov je na to izrazil svoje ogorenje nad arretacijo konzulov v Solunu. Proti tej nasilnosti smo protestirali in zahtevali smo, da se Grška posluži svojih suverenskih pravic, kajti

naši konzuli niso akreditirani pri Angležih in Francozih, temveč pri grški vladi.

Aretacija naših konzulov v Solunu.

Poroča se, da so odpeljali Francozi arretirane konzule centralnih držav in njihovo osobje, skupaj 60 ljudi, na otok Mudros. Kaj bodo z njimi napravili, je še negotovo.

Se isti dan (v sredo) so angleški in francoske patrule arretirale v mestu nekatere avstrijske in nemške državljane, ki so bili še ostali v Solunu, med njimi podpravnatelj »Banque de Saloniqe«.

V konzulatih so izvršili Francozi in Angleži najnatančnejše preiskave, ter so vse trezorce in blagajne nasilno odprli. Hoteli so predvsem dobili v roke gotove tajne dokumente, ki pa so jih konzuli spoznavši svoj opasni položaj že 26. decembra uničili.

»Az Est« poroča, da namerava general Sarrai proklamirati v Solunu obesedno stanje. V tem slučaju bodo vse grške čete mesto takoj zapustile.

Postopanje četverozvezze je napravilo na Grškem tem mučnejši včas, ker je četverozvezza grški vladni formalno objavila, da bo obvestila, če se ji bo zdelo potrebno spraviti konzule centralnih držav iz Soluna. Grška vlada zahteva sedaj, da Francozi, ozir. Angleži arretirane konzule brezpogojno izpuste.

Atenski francoski krogi trdijo sicer, da francoska vlada z arretacijo konzulov nima ničesar opraviti, temveč da je bila arretacija izvršena le iz strogo vojaških povodov.

Zatrjuje se, da je arretacijo konzulov odredil general Castelnau, ko se je mudil v Solunu. V smislu njegovih instrukcij je pozval gen. Sarrai konzule centralnih držav, da naj Solun zapustijo, ker je mesto od Francozov in Angležev, torej od njihovih sovražnikov zasedeno. V imenu svojih tovarishev je odgovoril avstrijski generalni konzul Kwiatkowski, da ostanejo zastoniki centralnih držav tako dolgo v Solunu, dokler jim grška vlada, ki je edino kompetentna, ne sporoči, da je mesto res v oblasti sovražnikov. Nato je ukazal general Sarrai arretacijo konzulov.

se je odločil, da se ne bo brigal več za zdravnikove pridige in da bo šel še večkrat med bolnike. Nekoliko bolj se bo treba stisniti, a zato bo človek po dva, tri dni na teden lepo počival. Poglibil se je torej s pomočjo drugih stalnih obiskovalcev delavskih bolniških blagajn za potrebo v zdravniško vedo, se oboril z znanjem primernih neugodnih simptomov in je kmalu dosegel, da so se ga zdravniki navadili.

Toda, čim bolj se je vživiljal v to novo življenje, tem težje mu je prihajalo delo tudi one dni, ko je še hodil na posel. In vsak dan bolj se je bavil z načrti, kako bi popolnoma izpregel in se stalno posvetil poklicu, ki ga je bil od vedno zanimal, a zdaj bolj in bolj vabil in mikal. Že skoraj vse svoje proste ure je prebil ob potu do bližnje romarske cerkve. In tu je s paznjem očesom zasledoval vse, kar se je vršilo na strmih stopnicah iz mesta do svetišča na vrhu: koliko je vseh beračev, koliko prihaja mimo romarjev, vsaki koliksi dā milodar, koliko približno nese ta posel na dan. In sestavljal je svoje račune: koliko in koliko morajo povprečno vsak dobiti na četrt ure, koliko ur so tu in koliko in koliko nese vsak domov, — toliko navadne dni, toliko ob nedeljah in praznikih, toliko ob posebnih slovesnostih. Ne, ni bilo dvoma, da je bil meštar dober,

dober in prijeten. Vprašanje je bilo samo, kako si preskrbeti ob znani naklonjenosti oblasti do takih podjetij potrebnih licenc.

In Juri je premišljeval na vse strani. Da čaka starosti, še dvajset let ne bi ga izpustili na milosrčne ljudi. Padel bi slučajno z odra; ali kdo mu jamči, da ne bi se ubil ali vsaj tako neuinno pohabil, da bi res ne bil za drugo kakor za bolnišnico ali pa k večjemu še za resnično izvrševanje zaželenega poklica. Tega pa Juri že celo ni maral. Zakaj naslikal si je bil novo življenje v naravnost zapeljivih barvah. Bo, da beračil in spravljal denar; ali užival ga ne bo v beraških capah. In vse to bo napravljeno tako pretkan, da mu živ krst ne pride na sled, — mesto je dovolj veliko ... Samo, kako, kaže priti do tega? ...

IV.

V tem premišljavanju in iskanju je prešlo zopet troje let. In ker je smatral Juri vso to dobo le kot prehodno, je živel zdaj izredno varčno in si je prihranil marsikatero kronco. Misli si je pač, kako je ob otvoritvi vsakega novega podjetja le dobro, ako človek ni navezan že pri dan samo na še nistanovitne dohode iz njega; in da bogove kako mu še prav pride mali kapitalček, ki se je začel delati. Celo redno bi

Francozi nameravajo arretirane konzule izpustiti?

»Echo de Paris« poroča 2. t. m.: General Sarrai ne pove ničesar, kam je odpeljil parnik, ki vozi arretirane konzule. Smatra pa se, da bo parnik pristal v kakem grškem pristanišču ter tam konzule zopet izkrcal. To bi soglašalo tudi s francoskim uradnim poročilom, ki označuje solunsko arretacijo kot »ukaz takoj odpotovati«.

Demarša centralnih držav v Atenah.

»Secolo« poroča iz Aten: Poslaniki centralnih držav so izvršili v Atenah skupno demaršo radi arretacije njihovih konzulov v Solunu. Skuludis je izjavil, da je grška vlada proti arretaciji že protestirala.

»Vossische Zeitung« poroča iz Sofije: »Utro« javlja: Nemška vlada je izvršila v Atenah novo demaršo. Zahtevala je, da Grška četverozvezne čete odstrani, ker bodo sicer armade centralnih držav prisiljene, udariti na grško ozemlje. Grška vlada odgovori najbrž še ta teden.

Represalije v Sofiji.

Iz Sofije poročajo: Bolgarska vlada je dala še v nedeljo arretirati francoskega podkonzula ter ga je internirala v hotelu »Angleterre«. Angleški podkonzul se je arretaciji odtegnil na ta način, da se je skril v ameriškem poslanstvu.

Zopetne vesti o blokadi grške obale.

Preko Bazileje poročajo: Četverozvezze je odredila blokado grške obale. Solunsko pristanišče je popolnoma zaprto. Angleška pošta

za Grško že od 28. decembra ni prispeла.

Pospesošno sklicanje grške zbornice.

Pariz, 2. januarja. (Kor. urad.) Agence Havas poroča iz Aten: Listi poročajo, da bo sklicanje parlamenta pospešeno, zbornica se sestane že 17. januarja. Časopise naznana datuje, da bo na Grškem proklamiran preki sod.

Razpoloženje na Grškem.

Posebni poročevalec »Az Esta« poroča iz Sofije: Po vseh, ki so do spole z Grško, se je ogromna večina grškega prebivalstva že popolnoma privabilis, da bodo skupno z nemškimi in avstrijskimi četami vkorakali v Solun tudi Bolgari. Počasaj Grške pa je vsekakor mučen, ker razsira četverozvezza bojno območje vedno bolj. Armade centralnih držav morajo da nes še računati s tem, da ententa morda Grško prisili, opustiti oboroženo nevtralnost v zunanjem neugodnem smislu. Ta možnost se mora odstraniti, zato ni izključeno, da bo grška armada vendarle demobilizirana. Do končne odločitve grške vlade mora biti razrešenih še mnogo vprašanj, vendar je verjetno, da bo cela zadeva še pred ofenzivo proti Solunu urejena. Entita se v Solunu silno utruje. Četverozvezne čete se izkrcavajo ob vsej grško-makedonski obali. Povsodi pa se delajo tudi priprave, da bi se mogle te čete v slučaju, da bodo poražene, čim najhitreje zopet vkrčati.

Romunska zbornica.

Romunska zbornica se je odgovorila do 2. februarja t. l.

Vojna z Italijo.

POLOŽAJ NA ITALIJANSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 3. januarja. (Kor. urad.) Uradno se razglaša:

Italijansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega stava pl. Höfer, fml.

Ponovni francoski nasvet Italiji.

»Temps« izvaja, da je bila dosedanja italijanska ofenziva na soški fronti prazen sunek v zrak. Tam je nemogoče predeti, zato se nasvetuje, da naj Italija svojo fronto preloži kam drugam.

Omahanje Italije.

Ženeva, 3. januarja. General Berthant pravi, da Italija omahuje

O. ne bo se on rnil med romarske in druge konkurenčne: neučni človeški strah pred mrtvaškimi stvarmi in njegovo staro zanimanje zanje, to ga je pripeljalo samo na pravo pot: na pot iz mesta na pokopališče. In tu je šlo vse, kakor je sam pričakoval. Res, tu in tam katero onih neprijetnih opazk, da bi tak krepak človek še lahko delal; a Juri je imel že pripravljen odgovor nanje: Oblasti da že vedo, komu dovolijo. In kdor bi le en dan jedel grenki prosački kruh, bi verjel, kako bi vsakrdo rajši delal, ako bi le morel. In končno je Juri, dobro vedoč, da taki, ki delajo te opazke, navadno itak ničesar ne dajo, z nekoliko strupenosti opomnil, da on itak le prosi in nikogar ne sili. In komaj je takega odpravil, se je lotil že drugega z veliko bolj učinkovito formulo: »Pomagajte, usmiljeni ljudje, siromaku, ki se je pri delu ponesrečil; dajte vinar v blagor duš vaših drag

Zidani most; O. Krützner, Ljubno; Leopold Kučera, Celje; Jurij Ilešič, Fr. Schlaggenhauf, Trst; Anton Göstič, Spital; Stanislav Strgar, Trst; Rudolf Segula, Zidani most; Josip Vidmar, Frohnleiten; Fran Rozman, Poličane; Ivan Vidovic, Općine; Iv. Vičič, Trbovlje; Fran Majcen, Marihor; Teodor Drozenik, Ljubljana; Josip Furlan, Borovnica; Jaroslav Avgusta, Pliberk; Josip Černe, Logatec; Jos. Jenko, Velikovec; Anton Vričar, Alojzij Kovačič, Jos. Luščützky, Jos. Velenčič, Št. Peter na Krasu; Fran Pustoslemšek, Ljubljana; Alfonz Knez, Rakek; Konrad Minkovič, Zidani most; Otnar Ozimec, Borovlje; Henrik Radej, Sava; Robert Aschenbrunner, Matulje-Opatija. Pri strojnem ravnateljstvu je povisan za višega revidenta Emauel Zelinka v Ljubljani za revidenta Iv. Röggli, Ljubljana; Vladimir Valenta, Trst; za adjunkta Alojzij Novak, Rudolf Buhl, Nabrežina.

Pristojbine od dedčin. Dne 1. januarja t. l. je stopila v veljavno nova cesarska naredba, s katero se določajo dokaže na pristojbine od dedčin in se odpravljajo prispevki od dedčin za razne fonde. Doklade so urejene po načelu progresije in znašajo za Dunaj 60 odstotkov drž. pristojbine, za Prago, Lvov, Brno, Gradec in Trst 40 odstotkov, za druge kraje pa 30 odstotkov.

Nove cene za moko. Kranjska deželna vlada je določila za nadrobeno prodajo moke za kilogram sledče prodajne cene: Pšenični zdrob, pšenična moka za peko 1 K 18; moka za kuho št. 1 98 v; moka za kuho št. 2 83 v; krušna moka 53 vinarjev.

Prodaja jajc pri mestni aprovizaciji. Zadnje mesece je bil dovoz jajc v Ljubljano tako picev, da jih časih mestna aprovizacija ni na teden prejela niti 200. Menda so začele sedaj kure vsled južnega vremena zopet nesti in pričakovati je večji posljitev. Od prihodnjega tedna naprej se bodo jajca redno prodajala **vsak petek popoldne od 3. ure naprej v mestni prodajalni, ki je v cerkvi Sv. Jožefa.** Da se blago čim pravičneje razdeli, se bodo oddajala jajca — dokler bo kaj zaloge — proti izkazu najnovejše krušne znamke. Na drug način kot ta, se jajc civilnemu prebivalstvu ne bo oddajalo.

Cene za petrolej. Glas novih naredb c. kr. trgovinskega ministra z dne 18. decembra 1915, št. 378 drž. zak., so tri vrste cen petroleju, in sicer I. za dobavjanje naravnost iz Drohobiča (železniška postaja za dobavjanje od trgovcev v posodah nad 100 kilogramov in nadrobeno prodajo, t. j. manj kakor 100 kg. Pri nadrobeni prodaji uredi cene politična oblast I. instance in jih morajo trgovci imeti nabite v svojih lokalnih na vidnem kraju. Prestopki se kazujejo z denarno globo do 5000 K, ali z zaporom do 6 mesecev. — Natančnejše je razvidno iz zgoraj navedenega državnega zakonika. — V Ljubljani so cene pri nadrobeni prodaji določene: liter po 50 vin.; kilogram pa po 60 vin.

Hrvatska vlada je sedaj izdala ukaz, s katerim prepoveduje peči žemlje, kifelce in drugo tako pecivo iz pšenične, ržene ali ječmenove moke.

Ljubljanski športni klub ima svoj redni letni občni zbor dne 19. januarja, ob 8. zvečer, v restavraciji »pri Roži« z običajnim dnevnim redom. — Ako ne bo sklepčen, se vrši eno uro pozneje nov občni zbor z istim dnevnim redom, ne glede na število članov. — O d h o r.

Prodaja bukovega lesa. Deželna vlada v Sarajevu naznana trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da proda iz gozdnega okoliša »Prosara«, okraja Bos. Gradiška približno 26.000 m³ bukovega lesa. Sprejmejo se samo pismene, na celo razpisano množino se glaseče ponudbe, ki jih je vložiti najkasneje do 1. februarja 1916, 11. ure dopoldne pri gozdarsko - gospodarskem oddelku deželne vlade v Sarajevu. Razglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Koze. Od 19.—25. dec. je zholjelo v Galic, v 49. okraj, 1083, v Buškovini v šestih okrajih pa 82 domačinov za kožami. Drugod je zholjelo za kožami 87 oseb. Za kožami so zboleli: v Gradcu 1, v Ljubnju 1, v Radgoni 1 oseba, v Celočevu 3 osebe in v Št. Vidu ob Glini 1 oseba.

V Mostah je bil ukraden iz koniskega bleva dobro ohranjen konat in vajeti, to pri enem posestniku: pri drugem pa ročni voz zeleno nobarvan.

Na ledu je padla dveletni posestnikova hči Marija Vidmar v Hribu in si je zlomila levo nogo.

Padel je s peči dveletni posestnikov sin Josip Rus v Bevkah pri Vrhniku in si zlomil levo nogo; ima pa tudi še druge poškodbe.

Padel je z drevesa desetletni posestnikov sin Pavel Mušič v Mengšu. Precej je poškodovan na desnem očesu.

Umrla je v Kraju gospodična Marija Šavnik. Pogreb je jutri v sredo ob 3. popoldne. Cenjeni rodilni naše sožalje!

Ponesrečil se je 40letni rudar Ivan Zalar. Množina premoga je padla nanj in mu zlomila desno nogo.

Požar. Pri Matevžu Kobalu na Vrhopolu je nastal požar, ki je uničil njegovo gospodarsko poslopje in krmno in nekaj orodja. Škode je 900 kron.

Ostro patrono je dobil v roke posestnikov sin Jakob Žele v Zagorju pri Postojni in se je že njo igral. Patrona je eksplodirala in dečka nevarno poškodovala po obrazu.

Narodna Čitalnica v Novem mestu ima v soboto, dne 8. t. m. svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v bralni sobi v dr. Slančevi hiši. Začetek ob 8. uri zvečer.

V Metliki so v nedeljo dne 2. januarja zopet opazovali zrakoplov med pol 6. in 6. uro zvečer, kakor dne 26. decembra.

Petrolej v političnem okraju Brežice. Okrajno glavarstvo v Brežicah je določilo najvišje cene za nadrobeno prodajo petroleja za luč, to je pri prodaji množin, ki so manjše, kakor sod ali zabol. Za en kilogram je plačati 62 vin., za en liter 51 vinarjev v sledenih občinah: Arčiče, Brežice, Bojsno, Globoko, Gaberje, Kapele, Loče, Mihalovec, Mostec, Pleterje, Oršice, Rajhenburg, Rigonce, Sela, Sromlje, Sevnica, Videm, Volki obrež in Zakot; za en kilogram 62 vin. in za en liter 52 vin. je plačati v občinah: Anže, Armeško, Bregje, Blanca, Gorica, Gorjane, Koprivnica, Križe, Močna sela, Podrseda, Raztez, Senovo, Stolovnik, Veliki kamen in Zabukovje; za en kilogram je plačati 64 vin. in za en liter 53 vinarjev v občinah: Buče, Buzeljko, Golobinjek, Knero, Lastnici, Planinska vas, Podčetrtek, Sopote, Sedlarjevo, Št. Vid, Viršajn; za en kilogram 65 vin. in za en liter 54 vin. je plačati v občinah: Dobje, Drensko rebro, Loka, Kozje, Planina, Št. Peter pod sv. gorami, Pilštajn, Prevorje, Presečno, Veternik, Verače, Zdole, Zagorje. — Prestopki te odredbe bo, ako ne spadajo pod sodniško kaznovanje, kaznovala politična oblast prve stonije z globami do 5000 kron ali z zaporedom do šestih mesecev.

Maribor. (K novemu letu.) Drugo novo leto obhajamo, drugo leto vojnega vrveža. Dalj smo domovini že mnogo krvnega davka kot državljanji in marsikat ljub našine, oče, sin, brat, prijatelj, je izdihnil in marsikateri se je vrnil, toda nezmožen, mnogo, mnogo pa jih jedale v stran v vjetništvu, nekateri ravnotako — že drugo novo leto velikega borenja, kakor smo mi tukaj sredi vsega boja, zapuščeni, pozabljeni. Kdo se nas spominja? Ta ali oni v bojnem viharju, ta ali oni v vjetništvu. Drugi nihče, da, mi pozabljam sami sebe, postajamo si tuji drug drugemu in kmalu bomo spleh pozabili — da smo se kdaj poznali. Drugodi je temu čisto drugače. Vojna je sicer povsodi zapustila svoje vidne sledove in zredčila vrste, toda, drugodi zaostali vsaj za silo skrbé, da se to na ta ali oni način izčnati. Drugodi zbirajo zaostali tiste, kateri se prebivajo med njimi in da je sebi in njim priložnost, to, za kar se je prej delovalo in za kar se je prej s toliko vremeno in neumornostjo trudilo, vsaj v malem nadaljevati, nadaljevati vsaj v tollko, da stvar sama ne trpi in da ne zasplo. A pri nas? Pri nas je vse zaspalo, nikjer se nič ne gane in nikjer za nobeno stvar ni brige, niti za takon, od katere dobro vemo, da nam bo sedanja letargija v škodo, morda celo v pogubo. Ne bomo naštěvali vseh onih društev, katera so nam bila prej glavno delavno sredstvo. Vsako izmed njih je pomenilo za nas mnogo. Tem društvom je prednjačila v prvi vrsti naša domača Cirilmotodarija, naše tri podružnice. Naša Cirilmotodarija je bila naš ponos. Kako pa danes? Tri podružnice, trije obdori — kje je delo in kje so sadovi tega dela? Ne rečemo, da se tu ni prav čisto nič zgodilo, ali, kolikor je bilo storjenega, ni toliko, da bi smeli le približno reči — delalo se je. Od treh obdorov je sigurno ostalo toliko obdornikov, toliko delazmožnih moči, da bi se bilo zamoglo storiti vsaj deloma to, kar se je storilo prej, je ostalo toliko obdornikov in toliko Cloveštva, da bi se zamoglo vsaj za silo storiti to, kar se pač more storiti z enim odborom. Koliko je bilo prigovaranja, koliko resnega opominjanja na tem mestu, seveda: Vse brez ali pa le z malim uspehom. Ali smemo pustiti to, da gre po tej poti dalje? Ne! Kdor tega noče spoznati

in priznati, onemu sploh ni bilo nikdar za narodno delo, onemu nikdar ni bilo resno za Cirilmotodarijo. Res je, da je vojna naše življenjske razmere obožila in močno otežkočila. Res je, da pa tudi, da vojna tudi v najbridejših dnevih ni mogla narodne zavesti niti za las vkloniti, marveč, da jo je ravno takrat dvignila do največje požrtvovnosti. Vprašajte tega ali onega in potrdil vam bo. Pojdite k ljudem, s kojimi smo bili sku-paj preje, in videli boste, kako se bodo bridko pritoževali nad to našo današnjo zapanostjo. Srečaš se s prostakom našega narodnega življenja. Vesel, da je nate naletel, te vpraša, kako in kaj dela to in ono društvo. Z žalostjo, tihim sramom in tih nevolj mu moraš povedati, da ni — nič. Resen te vpraša: Tudi podružnica ne deluje? Ne! In naša šola? Skomigneš v zadregi z ramo in krčevito se oprimeš drugega razgovora, čakajoč na prvo priliko — da jo urno potegnes s kratkim slovesom. Priprostemu človeku je ta naša največja naloga bolj k srcu prirasla, kakor nam, ki smo še danes zato tukaj, da skrbimo za to, kar skrbipriprtega moža, ki s težkimi žulji in s številno družino nikoli ne pozabi — svoje narodne dolžnosti... Poleg komodnosti je pri marsikom kriva tudi brezidelju bojanjem pred današnjimi razmerami. Takemu človeku bodi povedano, da je to prvič vse preje nego lepo; drugič, da Cirilmotodarija ni politična organizacija in da n. pr. v Trstu podružnice kljub vojni in težkočam sedanjih razmer neovirano in marljivo delujejo, in tretjič, da naši narodni nasprotinci svojega dela nikdar ne opuste, marveč, da sedaj med vojno še marljiveje pazijo, da s svojim delom narodnega pomena ne zaostanejo, nego da je čim le možno vzdrže na isti vinski kakor pred vojno. Naše delo ni nič manj kulturno važno, kakor ono drugih narodov... Kdo napravi torek konec današnjemu spanju? Kdo onih, kateri so v tok pohišani, poprime za sicer težavno, toda hvaležno delo in zbore okrog sebe raztresene ostanke narodnih vrst? Težavno bo, a šlo bo sigurno, samo, da je storjen prvi korak, prvi začetek. Kdor se bo prvi opogumil, onemu bomo kdaj po vojni sigurno še hvaležni, kakor onim, ki so delovali v miru, z nimenom. Niso te vrste povsodi prijazne. Marsikaj trpkega je kanilo vanje, tako trpkega, kakor je trpek čut, skozi 18 mesecev živeti take razmere. Žaljenega naj se ne čuti nihče, samo opomin bodi vsakomur: »Vzdržimo se v novem letu in primimo za delo, da nam konča veseleje kakor oboji minoli in, da bomo onim, ki se bodo kdaj kasneje vrnili zopet v naše vrste, imeli priložnost, pokazati, da svoje dolžnosti nismo nikoli za trenutek **namenoma** pozabili.«

IV. S.

Poskušen samomor. V Judenburgu na Štajerskem se je poskusil ustreliti 24 let star infantierist 17. pešpolka Rudolf Vahter, a se je le težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Umrl je v Sarajevu vodja državnega pravdništva Franc Švara, ki je bil znan izven bosanskih meja kot avtor obtožnice proti Principu in tovarišem, ki so umorili prestolonaslednika Franca Ferdinand in njegovo soprogo.

Posebno izboren spored predvaj Kino »Ideal« od danes na dočetka, dne 6. januarja: 1. Messtromeden. Vojne aktualitete. 2. Beg pred smrtno. Krasna drama v 4 dejanjih. V glavnih vlogih And Egde - Nissen. 3. Teddyjeva spomladna vožnja. Učinkovita veseloigra v 2 dejanjih s Pavlem Heidemannom v glavnih vlogah. Ta spored mladini ni primeren.

Pozabljien je bil v petek popoldne v Št. Jakobski cerkvi moški dežnik. Odda naj se ga prijazno cerkovniku.

Črna zimska sušnja s svilenim ovratnikom je izginila nekemu gospodu v kavarni »Central«.

Razne stvari.

Škoda v vzhodni Prusiji. Po najnovejših uradnih cenzivah ima vzhodna Prusija vsled vpadov ruske armade tri milijarde mark škode.

Car — angleški admiral. In Londona poročajo: Angleški kralj je imenoval carja Nikolaja za častnega admirala angleške mornarice.

*** 200 gostilničarjev v kazenski preiskavi.** Državno pravdništvo v Plznu je odredilo kazensko preiskavo proti 200 gostilničarjem, ki so zvišali cene pivn.

*** Zopet železniška nesreča v Italiji.** Iz Chiassa poročajo 3. t. m., da pri Milanu in Ferrari so zopet trčili vlaki drug ob drugega; 25 oseb je ranjenih.

*** Parnik z živili za Črno goro.** Iz Cetinja poročajo, da med obstrelijanjem Drača 29. decembra

je zgorel tudi parnik »Midiel«, ki je vozil okoli 6000 ton živil za Črno goro.

Dva angleška vojaška vlaka sta trčila pri postaji Salamli blizu Soluna. Sedem vagonov je bilo razbitih, v njih se nahajajoči vojaki so povečini mrtvi. V Solunu se govori, da gre načrtrj za atentat.

*** Francoski konji v vojni.** Dne 31. decembra 1913, je bilo na Francoskem 3,230.700 konj, dne 1. julija 1915, pa le še 2,227.209. Francija je torej v enem letu vojne izgubila več kakor milijon triletnih in starejših konj.

*** Dober dovtip** čitamo v nemških listih. A.: Ali ste že slišali, da je uspehl razprave o sleparjih vojnih liferantov v francoski zbornici ta, da je bil ustanovljen nov red? — B.: — ? — A.: Signum fraudis z napisom »paper sem dal za usnje«.

*** Potrjena obsodba.** Kakor smo svoj čas poročali, sta bila vodja bosanskih Srbov, Gligorija Jeftanović in njegov sin Dušan, obsojena zaradi zločina kalenja javnega miru, in sicer prvi na eno leto težke ječe, drugi pa na šest mesecev. Vrhovno sodišče je zdaj obsodilo potrdilo.

*** Banca Commerciale Italiana.** Kakor smo poročali, so bili začeli italijani v tej banki bojni proti nemškemu kapitalu. Ali ker nimajo svojega kapitala, bo gospodoval v banki francoski in angleški kapital. Med francoskimi člani upravnega sveta bo tudi zastopnik tvrdke Creuzot.

*** Kralj Peter v Solunu.** Reuter poroča iz Soluna: Kralj Peter je prsil, da se čete, ki so ga hoteli pozdraviti, zopet umaknejo, ker ne namevera stopiti na kopno. Smatra se, da se je hotel na ta način le izogniti oficijeljnemu sprejemu. Atenski srbski poslanik je odpotoval v Solum, da se sostane s kraljem Petrom.

*** List, ki izhaja v treh jezikih** imajo v ruskem od naših čet zasedenem Lucku. Imenuje se »Lucker Nachrichten — Luckie nowosti — Luckija novosti« ter prihajačje vsak dan naša in nemška uradna poročila v nemškem, poljskem in ruskem jeziku. Še ena posebnost »Luckih novosti« je, da so menda edini list, ki še ni bil nikdar konfisciran.

*** Pomanjkanje premoga v Italiji.** 47 italijanskih plinarskih društev je sklenilo, pozvati vlado, da nemudoma storiti vse potrebno, da preneha pomanjkanje premoga, sicer bodo prisiljena s 1

Gospodarstvo.

— Žrebanje ljubljanskih srečk. V prostorih mestne blagajne se je vršilo včeraj 51. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Načelnik žrebalne komisije je bil magistratni nadsvetnik Lauter; občinski svet je bil zastopan po občinskih svetnikih Jegliču in Likozarju, zapisnikar pa je bil c. kr. notar Plantan. Izžrebalo se je 800 številk. Glavni dobitek v znesku 50.000 krov je zadeba srečka št. 1223. Nadaljnje večje dobitke so zadele naslednje srečke: št. 42.696 3000 krov; št. 62.032 2000 krov; št. 59.680, 21.526, 44.765, 72.840 in 74.744 po 1000 krov; številke 5274, 72.757, 68.140 in 61.039 po 600 krov; vse ostale izžrebane srečke pa dobitke po 60 krov. — Dobiti so izplačljivi dne 2. julija 1916.

— Žrebanja. 5% srečke za regulirjanje Donave iz l. 1870. Glavni dobitek 120.000 K št. 197.574, 40.000 K št. 166.018, 20.000 K št. 79.875, 10.000 K št. 31.123. — Brunšviške srečke. Glavni dobitek 45.000 mark serija 4420, št. 47. — Kreditne srečke iz leta 1858. Glavni dobitek 300.000 K serija 906, št. 43, 60.000 K serija 295, št. 99, 30.000 K serija 3414, št. 92. — Avstrijske srečke Rdečega križa. Glavni dobitek 60.000 K serija 265, št. 32.

— Izžrebane obveznice. Dne 3. januarja 1916. leta so bile izžrebane nastopne obveznice 4%, kranjskega deželnega posojila: 3 komadi po 20.000 K i. s.: 34, 43, 62; 3 komadi po 10.000 K i. s.: 43, 76, 85; 65 komadov po 2000 K i. s.: 23, 82, 119, 141, 147, 169, 201, 225, 345, 349, 366, 371, 460, 504, 509, 521, 570, 632, 643, 769, 775, 777, 835, 915, 931, 958, 962, 966, 971, 1025, 1063, 1139, 1325, 1368, 1379, 1385, 1389, 1392, 1406, 1462, 1471, 1475, 1508, 1566, 1612, 1655, 1664, 1689, 1690, 1728, 1766, 1782, 1796, 1814, 1846, 1858, 1874, 1969, 1978, 1986, 2018, 2035, 2040, 2068, 2112; — 114 komadov po 200 K i. s.: 31, 46, 77, 95, 102, 112, 134, 136, 170, 228, 252, 275, 310, 360, 382, 448, 473, 478, 512, 523, 547, 568, 578, 644, 669, 689, 761, 769, 770, 773, 816, 824, 829, 865, 958, 970, 986, 1036, 1037, 1073, 1110, 1123, 1132, 1146, 1147, 1153, 1164, 1168, 1175, 1192, 1206, 1219, 1239, 1259, 1266, 1282, 1297, 1318, 1328, 1354, 1376, 1439, 1450, 1481, 1541, 1615, 1619, 1622, 1706, 1720, 1725, 1757, 1788, 1792, 1793, 1801, 1884, 1889, 1957, 1963, 1989, 1993, 2071, 2132, 2145, 2150, 2191, 2246, 2281, 2288, 2346, 2363, 2387, 2402, 2437, 2488, 2490, 2535, 2581, 2588, 2604, 2649, 2651, 2744, 2764, 2766, 2794, 2802, 2809, 2820, 2840, 2910, 2972, 2986. — Navedene obveznice bo kranjska deželna blagajnica v Ljubljani izplačevala od dne 1. julija 1916 dalje v imenski vrednosti, izplača pa jih tudi s kuponi vred tri mesece pred dotedklom rokom proti plačilu 4% eskomptne pristojbine. Od prej izžrebanih obveznic 4% deželnega posojila so doslej neizplačane sledeče obveznice: Po 10.000 K št. 65; po 2000 K št. 587, 1546, 1550, 2085; po 200 K št. 247, 349, 443, 575, 708, 1002, 1099, 1100, 1340, 1607, 1975, 2050, 2067, 2074. — Deželni odbor kranjski. — V Ljubljani, dne 3. januarja 1916. — Za deželnega glavarja: Dr. Lampe l. r.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. decembra: Fran Otolani, sin kajžarja - hiralec, 19 let, Radeckega cesta 9. — Ana Cerk, žena davčnega upravitelja v pokoji. — Josip Maraj, pešec, v rezervni bolniči v Marijanšču.

Dne 31. decembra: Neža Tomc, mestna uboga, 81 let, Karlovška cesta 7. — Anton Dominiko, posestnik begunc, 80 let, v »Elizabetišču«

V deželni bolnišnici.

Dne 29. decembra: Kravs Ana, žena steklarja, 35 let.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Čut blagovšečnosti se pojavi, ako vsled prehlajenja, prepiha ali vlažnosti boleče ude vtremo s Fellerjevim tolazečim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. »Elzafluid«. Preminogi zdravniki priporočajo pri bolečinah revmatičnega izvora to dobrojeno masažo. Fellerjev »Elzafluid« ima med vsemi vteralnimi sredstvi najboljše mesto in ga s čim drugim ni moč nadomestiti. Njegov dobrojeno, bolečine tolažeči učinek hvalijo skoro vse, ki so

ga rabili v deloma vznešenih zahvalnih pismih in čez 100.000 takih prostovoljnih priznalnih pisem je na razpolago. Obenem je pa to mnogočislano domače zdravilo cenejše nego drugi preparati, ker hoče biti pravo ljudsko zdravilo. 12 steklenic stane franko samo 6 krov in se načrtoči pri lekarnaru E. V. Feller, Stolica, Elzatrg št. 238 (Hrvaško). Obenem tudi lahko naročimo Fellerjeve voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. »Elzakroglice«, izborni želodčno zdravilo. 6 škatljic franko samo 4 K 40 v. Teh obenem preizkušenih domačih zdravil bi ne smemo manjkati v nobeni hiši. Priporočamo Elzapreparate radi in iz prečiščanja. Zanesljivo sredstvo proti kurjim očesom je Fellerjev turistovski obliž z zn. »Elza« za 1 krono in 2 kroni. Izplača en sam poizkus.

(ea)

Dr. Richterja Liniment. s sidrom Capsici compos. Nadomestilo za Pain - Expeller s sidrom, je mnogo preizkušeno domače zdravilo in ga v tisoč slučajih z najboljšim uspehom rabijo za vteranje proti bolečinam pri protinu, revmatizmu, prehlajenju, ohromlosti, bolečinah v kostih (ishias), bolečinah v križu itd. Veliko razširjenje Liniment. s sidrom je najbolj govorč dokaz za izbornost tega izdelka, ki bi ga ne smelo manjkati v nobeni hiši. Toplo ga je priporočati zlasti takim ljudem, ki se mnogo mude na prostem, ki so izpostavljeni hitri premeni vremena, se torej lahko prehlade, n. pr. vojaki, ekonomi, gozdarji, lovci, kmetovalci, ribiči, rudarji, pomorščaki, izseljenci itd., pa tudi turisti pred napornimi hojam in po njih ter sploh vsem potuječim, ker jim pomore hitro in zanesljivo. Vojnikom na bojišču je Liniment. s sidrom popolnoma neutrpljiv (pošlje se prav udobno lahko kot vojnopoštno pismo). Dobiva se v lekarnah ali direktno od dr. Richterja lekarne »Pri zlatem levu« v Pragi I. Alžbětina třida 5. — Razpošiljanje vsak dan.

Ako narcite

in to nemudoma storite,

1 srečka avstrijskega rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet sreč oz.
1 srečka ogrskega rdečega križa	dobitnik list 3/0
1 srečka budimpeštskega hizilike	dobitnik list 4/0
1 dobitni list 3/0 o zemli, sreči iz leta 1880	stov samo 5 krov.
1 dobitni list 4/0 o ogrsk. hiz. sreči iz l. 1884	

12 izžreban vsake leto, glavni dobitki 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku **do 4.000 frankov** popolnoma zastonj

Pojasnila in igralni načrt posilja brezplačno

Srečkovno zastopstvo 1., Ljubljana.

Mirna stranka (2 osebi) Išče

stanovanje

2 ali 3 sobe s kuhinjo, za februar.

Ponudbe pod »čedno/22« na upravn. »Slov. Naroda«. 22

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 11

L. SEBENIKU v Spod. ŠIŠKI.

Marija Šavnik

danesh ob 1/2. urij zjutraj previdena s tolažili sv. vere, po kratki, težki bolezni izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb bode v sredo 5. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti št. 137. Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

V KRAJNU, dne 3. januarja 1916.

Karl Šavnik in Dr. Edward Šavnik, brata. — Leopoldina Šavnik roj. Jugović, svakinja. — Vel močni in močni.

Venci se na željo pokojnice hvalično odklanjajo.

Inzorno se je obnašalo na večje v vojski in splošno na večje, kjer ko najbolj bol oblažajoče mazanje

pri prehajjanju, revmatizmu, gibačinam, prsi, vratu in bolečini v krivu.

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capsici compos.

Nadomestilo na Sidro-Pain-Expoller. Steklencic krov. — 80, 140, 2.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Richter-ja lekarni »Pri zlatem levu«, Ljubljana, Šiška cesta 5.

Dnevne razpošiljanje.

500 krov!

Vam plačam, ako Vaša kurja česa, bradavice, občiščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z **Rla balzamom**. Lonček z garancijskim pismom 1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50. Kemeny, Košice (Kassa) I Postfach 12/22, Ogrsko.

St. 842

Kupim po visoki ceni kostanjev orehov jesenov LES

Ponudbe s ceno in množino (koliko vagonov) je poslati tvrdki:

J. Pogačnik,

Ljubljana, Marije Terezije c. 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

VABILO

občnemu zboru

Kmetke branilnice in posojilnice

v Šmartnem pri Litiji,

dne 16. jan. 1916 ob 3. uri

popoldne v branilnični pisarni.

1. Nagovor načelnika.

2. Poročilo tajnika, blagajnika in računskega preglednika.

3. Potrditev računa in bilance za 1915.

4. Volitev načelstva in računskih pregleovalcev.

5. Raznotrosti.

Ako ne bi bil prvi občni zbor sklepčen, se vrši drugi občni zbor pol ure pozneje po § 35 pravil.

Načelstvo.

Ivan Magdić

krojač prve vrste

Ljubljana, 282

v hotelu »pri Maliču«

(I. nadstropje)

(nasproti glavne pošte)

» se priporoča. ::

Zaloga angleškega blaga.

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+